

Lausunnonantajat:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry
Annankatu 29 A 16
00100 HELSINKI
suojelusihteeri@tringa.fi

Porvoon Seudun Lintuyhdistys ry
c/o Juha Tuomaala
Loviisantie 253
07800 LAPINJÄRVI
psly@birdlife.fi

BirdLife Suomi ry
Annankatu 29 A 16
00100 HELSINKI
Puh. (09) 4135 3300
toimisto@birdlife.fi

Vastaanottaja:

Uudenmaan liitto
Esterinportti 2 B
00240 Helsinki
toimisto@uudenmaanliitto.fi

29.2.2016

Lausunto Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta (lausuntopyyntö 1.12.2015, Dnro 176/2013)

Johdanto

Yhdistykset kiittävät Uudenmaan liittoa lausuntopyyntöstä. Olemme tutustuneet maakuntakaavaehdotukseen ja sen taustamateriaaleihin sekä alueella voimassa oleviin maakuntakaavoihin. Uudenmaan liitto on toiminut esimerkillisesti laittamalla kaiken aineiston verkkoon osallisten helposti saataville. Erytisen hyvänä olemme pitäneet rajapintapalvelua, joka mahdollistaa riittävän tarkan kartta-aineistoon tutustumisen, helpottaa kunkin alueen nykytilanteen hahmottamista sekä auttaa arvioitaessa, miten alueet sijoittuvat suhteessa laadittuihin selvityksiin.

Maakuntakaavoituksella on keskeinen rooli eri intressien yhteensovittamisessa. Maankäyttö- ja rakennuslain 5 §:n mukaan kaavoituksen yhtenä tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilyttäminen. Valtion viranomaisen vahvistusmenettelyn kumoaminen (hallituksen esitys eduskunnalle 5.11.2015) asettaa yleispiirteiselle kaavoitukselle uusia vaatimuksia. Uudistuksen yhteydessä

maakunnanliittojen vastuu luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä korostuu. Erityisesti pääkaupunkiseudun kasvupainelaeuella maakuntakaavan merkitys kasvaa ohjattaessa alemman tason kaavaratkaisuja.

Haluamme muistuttaa, että Suomi on sitoutunut pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen Biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen (The United Nations Convention on Biological Diversity CBD) osapuolena. Sopimuksen noudattaminen edellyttää luontoarvojen yhä huolellisempaa huomioimista myös maankäytön suunnittelussa.

Viherrakenne

Maakuntakaavan viherrakenteen yhtenä tavoitteena on turvata luonnon monimuotoisuuden säilyminen alueella. Lausunnolla olevalla maakuntakaavaehdotuksen mukaisella maankäytöllä ei pystytä saavuttamaan tätä tavoitetta. Kaavaehdotuksessa esitetyn viherrakenteen avulla ei pystytä huolehtimaan esimerkiksi maakunnan lintukantojen hyvinvoinnista. Lintukantojen huomioiminen osana maakuntakaavoitusta on vielä aikaisempaa tärkeämpää, sillä vuoden 2016 alussa julkaistun lintujen uhanalaisarvioinnin mukaan peräti kolmannes Suomen pesimälinnuista on uhanalaisia (Tiainen ym. 2016). Valtakunnallisesti uhanalaisten lajien joukossa on runsaasti sellaisia lajeja, joiden suojelun tasoon myös Uudellamaalla tehtävät kaavaratkaisut huomattavasti vaikuttavat.

Muistutamme, että maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kun kyseessä on viherrakenne, on kaavan vaikutuksia selvitettäessä otettava erityisesti huomioon luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen.

Tehtyjen selvitysten huomioiminen

Maakuntakaavaehdotuksessa ei ole otettu asianmukaisesti huomioon olemassa olevia Uudeltamaalta tehtyjä korkealuokkaisia selvityksiä maakunnallisesti tärkeiden luontokohteiden sijoittumisesta. Katsomme, että Uudenmaan liiton toimintatapa, jossa luonnon monimuotoisuusarvoja tarkastelevassa kaavassa jätetään maakunnalliset selvitykset ja jopa valtakunnalliset luontoselvitykset suurelta osin käyttämättä, on maankäyttö- ja rakennuslain vastainen. Erityisen huolissamme olemme siitä, ettei Uudenmaan liitto ole huomionnut kansainvälisesti tärkeiden (IBA, Important Bird and Biodiversity Areas), kansallisesti tärkeiden (FINIBA, Finnish Important Bird Areas) ja maakunnallisesti tärkeiden (MAALI, maakunnallisesti tärkeät lintualueet) alueiden selvityksiä juuri lainkaan.

Uudenmaan liitto on päättänyt käyttämään tärkeiden luontoalueiden sijoittumisessa Zonation-analyysiä, mikä on sinänsä hyvä keino viherrakenteen kannalta tärkeiden alueiden löytämiseksi. Analyysi ei kuitenkaan anna sellaista tulosta, joka osoittaisi, että esimerkiksi edellä mainittujen tärkeiden lintualueiden selvitysten osoittamat alueet eivät olisi tärkeitä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiselle. Käytetty Zonation-malli on johtanut tiettyjä luonnonympäristöjä, kuten metsiä ja soita korostamaan lopputulokseen, mutta se jättää osan tiedossa olevista luontokohteista, kuten linnuille tärkeät ruokailu- ja lepäilyalueet, lähes kokonaan huomiotta.

Esimerkiksi muuтонаikaiselle linnustolle tärkeitä peltoalueita ei ole huomioitu analyysissä lainkaan. Näillä alueilla on kuitenkin erittäin suuri merkitys niillä esiintyvien lintulajien populaatioiden säilymisen kannalta, vaikkei niillä olisikaan erityistä merkitystä muille taksonille. Kun lintukantojen suojelu vaatii erityisesti lintujen hyvinvoinnille tärkeitä alueita huolehtimista, on nämä alueet osoitettava kaavaan.

Tärkeät lintualueet -selvityksissä on käytetty laji- ja lajiryhmäkohtaisia suojelubiologisesti perusteltuja kriteerejä. Osoitetut alueet ovat kiistatta maakunnan tärkeimpiä lintualueita ja niiden säilymisestä huolehtiminen on välttämätöntä luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämiseksi niin Uudellamaalla, Suomessa kuin Euroopan unionissakin.

Suojelemattomat MAALI-alueet tulee osoittaa kaavassa suojelualuevarauksin niiltä osin kuin se on toteutuksellisesti perusteltua ja muilta osin luo -kaavamerkinnöillä (luonnon monimuotoisuudelle tärkeä alue). Aluekohtaiset huomiot ovat lausunnon liitteissä 1 ja 2.

Luonnonsuojelu

Kaavaehdotukseen on tehty oleellisia muutoksia luonnosvaiheen jälkeen. Positiivista on, että kaavassa osoitetaan valtakunnallisen suoinventoinnin perusteella yhteensä 57 yli viiden hehtaarin aluetta suojeluun. Lisäksi kaavaehdotukseen on lisätty mm. uusia toteutuneita luonnonsuojelualueita sekä kuntapalautteeseen perustuvia, maakunnallisesti arvokkaita suojelualueita. Esitetyt alueet ovat tärkeitä ja kannatettavia.

Kokonaisuudessaan suojelualueiden määrä on kuitenkin edelleen riittämätön alueen muuhun käyttöpaineeseen nähden, eivätkä olemassa olevat ja uudet suojelualuevaraukset muodosta toimivaa verkostoa. Edellä esittämäämme viitaten kehoitamme Uudenmaan liittoa lisäämään suojeluvarausten määrää mm. tärkeät lintualueet -hankkeissa tärkeiksi osoitetuilla kosteikko-, saaristo-, suo- ja metsäalueilla. Osa tärkeistä lintualueista on luonteeltaan sellaisia (mm. linnuille tärkeät peltoalueet), että luo-merkintä sopii niille luonnonsuojelualuevarausta paremmin. Aluekohtaiset huomiot ovat lausunnon liitteinä.

Pienten suojelualueiden jättäminen pois kaavasta on huono ratkaisu. Mikäli pinta-alaltaan alle viiden hehtaarin kohteet ovat liian pieniä aluemerkinnoiksi, ne tulisi osoittaa kohdemerkinnöillä sekä kaavamääräyksellä, joka turvaa niiden arvot. Alueista olisi hyvä myös laatia liite, jossa yksilöidään kohteiden luontoarvot. Pienilläkin kohteilla voi olla laajamittaista merkitystä esimerkiksi uhanalaisen lajiston kannalta.

Luo-alueet

Luo-merkinnän käyttäminen kaavassa on hyvä ja välttämätön ratkaisu. Merkinnällä voidaan turvata merkittäviä luontoarvoja. Ongelmana on kuitenkin esimerkiksi se, ettei luo-alueita ole osoitettu virkistys- ja taajama-alueilla sijaitseville tärkeille luontokohteille. Merkinnän käyttö tulee ulottaa näille alueille, jotta luonnon monimuotoisuus otetaan paremmin huomioon alemman tason suunnittelussa.

Luo-alueet on käsittääksemme valittu ainoastaan Zonation-analyysin tuloksiin perustuen. Kuten edellä esitimme, tulee luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden alueiden valinnan perustua myös tehtyihin selvityksiin.

Viheryhteydet

Ekologisesti tärkeitä viheryhteyksiä ei kaavaehdotuksessa ole edelleenkään huomioitu riittävästi. Niitä tulee lisätä etenkin suurempien Natura-alueiden välille (Sipoonkorpi, Meiko, Hirsalan Stormossen, Nuukio, Kytäjä-Usmi jne). Luontodirektiivin 10 artikla edellyttää Natura-alueiden välisten viheryhteyksien turvaamista osana luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä. Maakuntakaava on maankäytön suunnittelun tärkein väline tämän direktiivin kohdan täytäntöönpanossa Suomessa. Myös MLY-alueiden välille on syytä lisätä viheryhteyksiä. Suurimpien pullonkaulojen alueella ei enää riitä viheryhteystarve-merkintä, vaan ne tulee toteuttaa virkistysalue- ja suojelualuevarauksin.

Yhdistykset toivat maakuntakaavaluonnoksesta huolenaan esiin Sipoon metsien eristymisen tien 148 varrelle aiemmissa maakuntakaavoissa tehtyjen kaavavarausten vuoksi. Olemme ilolla todenneet Uudenmaan liiton esittävän voimassa olevan maakuntakaavan kumoamista pieneltä osin työpaikkojen reservialueen osalta ja lisänneen alueelle viheryhteystarpeen. Emme kuitenkaan pidä tätä riittävänä, vaan toistamme ehdotuksen siitä, että MLY-alueita laajennetaan reilusti tien 148 ylitse Ali-Vekkosken ja Anttilan suuntiin, jotta tämä viimeinen kunnollinen metsäyhteys voidaan varmuudella säilyttää.

Myös Porkkalanniemen viheryhteyksiä Meikoon ja pohjoisen suuntaan tulisi vahvistaa, sillä aluetta uhkaa eristyminen. Porkkalan osalta tulisi toimia samoin kuin Sipoossa, eli supistaa voimassaolevasta maakuntakaavassa taajamiksi osoitettuja varauksia siltä osin kuin on mahdollista ja toteuttaa esimerkiksi virkistysaluevarauksin riittävät yhteydet. Tähän sopisi mm. Gillobackaträsket-järveltä ja Killinmäen koillispuolelta suuntautuva yhteys. Myös Meikon ja Nuuksion välistä heikentynyttä viheryhteyttä tulisi vahvistaa supistamalla Veikkolaan ja Histan alueelle osoitettuja taajamavarauksia, jotta viheryhteydet säilyvät riittävinä.

4. vaihemaakuntakaavassa osoitettu uusi Tuusulan taajama-aluevaraus sijaitsee alueella, joka on viimeinen eheyttävissä oleva poikittainen viheryhteys pääkaupunkiseudulla 40 kilometriä pitkässä taajamalinjassa. Katsomme, että alue on varattava virkistykseen ja luonnonsuojeluun ja sitä on kehitettävä ensisijaisesti poikittaisena viheryhteytenä.

Tuulivoima

Kaavaehdotuksessa olevien tuulivoima-alueiden valinnassa ja rajauksissa ei ole tarpeeksi huomioitu tärkeitä lintualueita ja muuttoreittejä eikä otettu vakavasti tuulivoimaloiden aiheuttamaa metsien pirstoutumista. Lisäksi ratkaisu jättää alle 10 tuulivoimalan alueet osoittamatta maakuntakaavassa mahdollistaa merkittävienkin tuulivoima-alueiden hallitsemattoman sijoittumisen. Yksittäinenkin nykyaikainen suuri tuulivoimala näkyy usean kunnan alueelle sekä vaikuttaa ekologiseen yhtenäisyyteen. Tuulivoiman tuotantoon soveltuvien alueiden lisäksi kartalla tulisi osoittaa ne alueet, jonne ei tule sijoittaa tuulivoimaa, pientuulivoimaa lukuun ottamatta. Ratkaisu helpottaisi huomattavasti tuulivoiman tuotannon suunnittelua maakunnassa.

Korkein hallinto-oikeus on antanut kuluvan vuoden helmikuussa vuosikirjapäätöksen, joka koskee tuulivoimaloiden sijoittamista maakuntakaavassa (KHO:2016:14). Maakuntakaavaehdotuksessa osoitetuista tuulivoimala-alueista osa on ristiriidassa KHO:n ratkaisun kanssa.

Merituulivoimala-alueet

Porvoon merialueen tuulivoimala-alue

Porvoon merialueen tuulivoimala-alue sijoittuu joko kokonaan tai osittain useiden erityisesti arktisten lintulajien valtakunnalliselle päämuuttoreitille. Uudenmaan tuulivoimaselvityksessä (osa 3, Uudenmaan liiton julkaisuja E 134–2014) tuodaan yleisluontoisesti esille alueen sijainti useiden lintulajien päämuuttoreitillä sekä se, että alue on potentiaalisesti tärkeä ruokailualue saaristolinnustolle. Alueella ei ole kuitenkaan tehty mitään hankkeeseen tai kaavaan liittyviä linnustonselvityksiä. Alueen toteuttamisen vaikutuksia linnustolle ei siten tunneta lainkaan.

Alueen ongelmallisuus kuitenkin tunnustetaan tuulivoimaselvityksessä, jossa toteuttamisen arvellaan aiheuttavan vaikutuksia mm. alueen kautta muuttavalle ja sillä ruokailevalle linnustolle sekä mahdollisesti aiheuttavan heikennyksiä läheisille Natura-alueille.

Selvitykset ovat kiistatta puutteelliset (KHO:2016:14) ja aluerajauksen osoittaminen maankäyttö- ja rakennuslain vastaista. Edellä mainittuun viitaten ehdotamme aluevarauksen poistamista maakuntakaavasta.

Inkoon-Raaseporin merialueen tuulivoimala-alue

Inkoon-Raaseporin merialueen tuulivoimala-alue sijoittuu kokonaan tai osittain useiden erityisesti arktisten lintulajien valtakunnalliselle päämuuttoreitille. Uudenmaan tuulivoimaselvityksessä (osa 3, Uudenmaan liiton julkaisuja E 134–2014) tuodaan esiin alueen kautta muuttavan runsaasti lintuja sekä se, että alue on tärkeä levähtäville ja talvehtiville vesilinnuille.

Tuulivoimaselvityksessä tuodaan myös selkeästi esiin, että alueen totuttaminen aiheuttaisi monenlaisia ongelmia linnustolle, meriluonnolle ja Natura-verkoston. Aluevaraus sijoittuu osin lisäksi kansainvälisesti tärkeälle Tammisaaren-Inkoon läntinen saaristo –IBA-alueelle sekä maakunnallisesti tärkeäksi osoitetulle lintualueelle. Tämä tosiasia on kuitenkin jätetty mainitsematta kaavaselostuksessa, vaikka se on tuotu esiin tuulivoimaselvityksessä. Tietojemme mukaan tuulivoimahankkeen puitteissa aiemmin tehdyt selvitykset ovat lisäksi riittämättömiä erityisesti talvehtivan ja lepäilevän linnuston osalta. Myös muuton sijoittumisesta koskevat tiedot ovat puutteellisia, sillä yhtenä vuonna tehty selvitys ei riitä kuvaamaan vuosittaista vaihtelua muuton sijoittumisessa.

Pidämme hanketta toteuttamiskelvottomana ja sen osoittamista kaavaan maankäyttö- ja rakennuslain vastaisena. Ehdotamme aluevarauksen poistamista maakuntakaavasta.

Manneralueen tuulivoimala-alueet

Röjsjön tuulivoimala-alue

Röjsjön tuulivoimapuiston rajausta ulottuu maakunnallisesti tärkeän Niinijärven MAALI-lintualueen päälle. Maakuntakaavan luonnosvaiheen lausunnoissa on jo esitetty aluevarauksen pienentämistä niin, että tuulivoimala-alueen ja Niinijärven välille jäisi riittävä suojavyöhyke. Esitetyn tuulivoimala-alueen toteuttaminen tulisi todennäköisesti merkittävästi heikentämään Niinijärven vesi- ja kosteikkolinnuston tilaa. Tiedossamme ei ole, että aluevarauksen länsiosissa olisi tehty mitään linnustonselvitystä. Niinijärven maakunnallinen merkitys jätetään jopa täysin mainitsematta, kun aluetta käsitellään Uudenmaan tuulivoimaselvityksessä (Uudenmaan liiton julkaisuja E 134 – 2014), vaikka luontoselvityksen lähdetiedoissa mainitaan ”Porvoon seudun maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja lentoreitit”- julkaisu, jossa alueen erityinen merkitys on tuotu esiin.

Aluetta koskeva selvitys alueen länsiosasta on huomattavan puutteellinen. Puutteellisuus johtaa myös vaikutusten arvioinnin puutteellisuuteen, koska alueen maakunnallisesti arvokkaiksi todettuja arvoja ei ole käsitelty.

Kaavaselostuksen mukaan ”Alueen rajauksessa on huomioitu selvityksen aikana esille tullut arvokas lintualue.” Näiltä osin kaavaselostuksen ja kaavakartan välillä on huomattava ristiriita: Tuulivoimala-alueen aluerajaus kattaa puolet Niinijärven maakunnallisesti arvokkaasta kosteikkolintualueesta, mutta selostuksen mukaan alue on huomioitu. Menettely on erittäin harhaanjohtavaa ja viranomaistoiminnaksi sopimatonta.

Röjsjön alue sijoittuu lisäksi joko kokonaan tai osittain muutamien lintulajien valtakunnallisille päämuuttoreiteille. Näistä hiirihaukka on tuulivoimatörmäyksille herkkä kaarteleva suurikokoinen petolintu, joka on viimeisimmässä uhanalaistarkastelussa (Tiainen ym 2016) todettu vähenemisen vuoksi vaarantuneeksi. Kaava-aineistossa ei esitetä tai viitata mihinkään maastoselvitykseen, jossa olisi selvitetty

näiden lajien muutonaikaisesta esiintymisestä alueella tai arviointia kaavan toteuttamisen vaikutuksista lajeihin. Tiedossamme ei täten ole, että alueelta olisi tehty sellaista tasoltaan riittävää myös muutonaikaisen linnuston kattavaa linnustoselvitystä, mikä olisi valtakunnallisilla päämuuttoreiteillä sijaitsevilla alueilla tarpeen (KHO:2016:14).

Röjsjön alue on lisäksi päällekkäinen MLY-alueen kanssa (kts. alla).

Edellä esittämäämme viitaten ehdotamme Röjsjön aluevarauksen poistamista maakuntakaavasta.

Övre-Rikebyn ja Lapinjärvi-Loviisan tuulivoimala-alueet

Uudenmaan liiton ratkaisu, jossa kaikki mantereelle osoitetut voimala-alueet on osoitettu MLY-alueille, on kestävä. Vaikuttaa siltä, ettei Uudenmaan liitossa ole täysin ymmärretty tuulivoimaloiden vaikutuksia ympäristössään. Tuulivoimalat aiheuttavat nimenomaisesti metsien pirstoutumista paitsi itse suurien voimalayksikköjen myös niiden huoltoon liittyvän tiestön ja voimalinjojen vuoksi. MLY- ja TV-alueet eivät voi olla päällekkäiset, koska MLY-merkinnälle asetettuja tavoitteita ei voida saavuttaa, mikäli alueelle sijoitetaan tuulivoimaa. Tuulivoimaloista ja niihin liittyvästä infrastruktuurista on todennäköisesti haittaa erityisesti joillekin laajoja metsäalueita vaativille lajeille, kuten metsolle.

Koska usea maakuntaakaavaan osoitettu tuulivoimala-alue sijaitsee linnustollisesti tärkeällä alueella, joita koskevat selvitykset joko puuttuvat kokonaan tai ovat huomattavan puutteelliset, ei tuulivoimala-alueiden osalta voida tehdä asianmukaista arviota niiden toteuttamisen yhteisvaikutuksista linnustolle. Yhteisvaikutusten puutteellinen tuntemus estää koko kaavan osalta laadultaan vaadittavan vaikutusten arvioinnin tekemisen.

Kaavamääräykset

Tuulivoimala-alueisiin liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan *”Suunnittelussa on turvattava valtakunnallisten maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.”* Pidämme lähtökohtaisesti mahdottomana ajatusta, että maakuntakaava, jonka tarkoituksena on sovittaa yhteen maakuntatason toimintoja, lähtisi siitä periaatteesta, että tiettyjen hankkeiden vaikutuksissa veloitettaisiin ottamaan huomioon vain vaikutukset valtakunnan tason arvoihin, mutta ei maakunnallisiin arvoihin. Kaavamääräystä on täten tarkennettava kattamaan myös maakunnallisesti merkittävien maisema- ja kulttuuriympäristöjen säilyminen. Lisäksi tuulivoiman suunnittelumääräykseen tulisi lisätä tarkennus, jonka mukaan suunnittelussa on turvattava vähintään maakunnallisesti merkittävät luontoarvot.

Virkistysalueiden kaavamääräyksen mukaan: *”Virkistysalueiden suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueiden ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.”* Ehdotamme sanan ”merkitykseen” korvaamista sanalla *”toimivuuteen”*.

Viheryhteystarpeen kaavamääräykset ovat mielestämme epäonnistuneita, sillä niissä virkistys korostuu huomattavasti luontoa tärkeämpänä. Viheryhteydet voi määräysten perusteella nähdä pikemminkin ulkoilureittien laajenuksina kuin osana ekologista verkostoa. Ehdotamme kaavamääräyksen kehittämistä sellaiseksi, että siitä käy selväksi sen ensisijaisena tarkoituksen olevan ekologisten yhteyksien säilyttäminen.

Natura 2000-alueita kuvaavalla merkinnällä ei ole lainkaan suunnittelumääräystä. Kuvauksen toisen kappaleen voisi siirtää suunnittelumääräykseksi.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen (LUO) kaavamääräys *”Alueen suunnittelussa on selvitettävä tarkemmin ja otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät lajit,*

elinympäristöt ja ekologiset yhteydet” on osin epämääräinen. Kaavamääräyksen on oltava hyvin yksilöity ja toimintaa rajoittava, jotta sillä varmistetaan luontoarvojen säilyminen pitkälle tulevaisuuteen. Lähtökohtaisesti maakunnallisesti tärkeiden luontoalueiden pitäisi olla sellaisia, että niillä olevat luontoarvot (lajit, elinympäristöt yms.) on tunnistettu. Niillä voi olla myös tunnistamattomia erityisiä luontoarvoja, minkä takia lisäluontoselvitykset ovat tavallisesti tarpeen, jos alueille osoitetaan luontoa muuttavaa toimintaa. Ehdotamme kaavamääräystä tarkennettavan seuraavalla lisäyksellä: ”Alueilla ja niiden välittömässä läheisyydessä toteutettavat suunnitelmat ja toimet on toteutettava siten, etteivät ne heikennä niitä luontoarvoja, joiden perustella alueet on kaavan osoitettu”.

Muuta

Kehotamme Uudenmaan liittoa jatkamaan maastokartoituksia tänä vuonna. Maastossa tulisi tarkista mahdolliset arvokkaat alueet siltä osin kuin niistä ei ole suojeluperusteeksi riittävää tietoa, jotta kaikki luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät kohteet saadaan suojelun piiriin. Luontokohteet, joilla on vähintään maakunnallista merkitystä, mutta jotka eivät täytä suojelualan kriteerejä, tulee osoittaa luokaavamerkinällä.

Kaavan jatkotyöstössä on kiinnitettävä enemmän huomiota pääkaupunkiseudun viheralueverkoston turvaamiseen. Kasvavan pääkaupunkiseudun kehittäminen tarvitsee huolellista ohjausta kasvupaineiden alla. Maakuntakaavan vahvistusmenettelyn muutos lisää entisestään maakuntakaavan merkitystä.

Vaikka 4. vaihemaakuntakaava on pääosin nk. viherrakennekaava, se ei korjaa aikaisemmissa kaavoissa merkittävien luontoarvojen kannalta tehtyjä huonoja ratkaisuja. 4. vaihemaakuntakaavan Zonation- ja EkoUuma -selvitysten perusteella on nähtävissä, että mm. taajamavarauksia on osoitettu aikaisemmin erille kaikkein arvokkaimmille luonto- ja ekosysteemipalveluiden alueille. Tämän takia on entistä tärkeämpää, että 4. vaihekaavassa pyritään täysimääräisesti turvaamaan Uudenmaan keskeiset luontoarvot.

Kehotamme Uudenmaan liittoa ottamaan huomioon edellä esittämämme ja tekemään kaavasta uuden ehdotuksen ennen kaavapäätöstä.

Jukka Hintikka

Puheenjohtaja

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —

Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Juha Tuomaala

Puheenjohtaja

Porvoo Seudun Lintuyhdistys ry

Aki Arkiomaa

Toiminnanjohtaja

BirdLife Suomi ry

Kirjallisuus:

Ellermaa, M. 2010. Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. Tringa 37. - 38.: 140 – 174.

Heath M. F. & Evans M. I. (toim.) 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation. 2 vols. BirdLife Conservation Series No. 8. BirdLife International, Cambridge, UK.

KHO:2016:14. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu koskien Kymenlaakson maakuntakaavaa. Antopäivä: 9.2.2016. Päätös löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta:

<http://www.kho.fi/fi/index/paatoksia/vuosikirjapaatokset/vuosikirjapaatos/1454943101290.html>

Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Mikkola-Roos, M., ja Virolainen, E. 2002. Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisuja Nro 4. Suomen graafiset palvelut, Kuopio. 142 s.

Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehikoinen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkiä, P. & Valkama, J. 2016: Suomen lintujen uhanalaisuus 2015 – The 2015 Red List of Finnish Bird species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 49 s.

Uudenmaan tuulivoimaselvitys, osa 3: Kohdekohtaiset selvitykset. Uudenmaan liiton julkaisuja E 134 – 2014.

Liitteet:

Liite 1. Helsingin Seudun Lintutieteellisen Yhdistyksen aluekohtaiset huomiot

Liite 2. Porvoon Seudun Lintuyhdistyksen aluekohtaiset huomiot